

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o opremljenosti železniških postaj in postajališč obsega:

- Pravilnik o opremljenosti železniških postaj in postajališč (Uradni list RS, št. 72/09 z dne 18. 9. 2009),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o opremljenosti železniških postaj in postajališč (Uradni list RS, št. 72/10 z dne 10. 9. 2010).

PRAVILNIK o opremljenosti železniških postaj in postajališč

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa opremljenost železniških postaj in postajališč, s katero se potnikom in drugim osebam omogoči enak, samostojen in varen dostop do vlakov in z njih ter gibanje po železniškem področju ter varno in učinkovito delo železniških delavcev, ki delajo na njem.

2. člen (področje uporabe)

(1) Določbe tega pravilnika se morajo upoštevati pri projektiranju in gradnji novih ter nadgradnji obstoječih železniških postaj in postajališč.

(2) Kadar gre za nadgradnjo celotne obstoječe železniške postaje oziroma postajališča ali delov postajnega poslopja, se določbe tega pravilnika upoštevajo glede na obstoječe prostorske razmere in zahteve varstva kulturne dediščine.

(3) Obstoječa infrastruktura je infrastruktura, ki na dan začetka veljavnosti tega pravilnika že obratuje. Pravilnik za obstoječo infrastrukturo ne velja do njene nadgradnje. Če dela, potrebna za uskladitev, zahtevajo konstrukcijske spremembe kakega nosilnega elementa, skladnost z določbami tega pravilnika ni obvezna. Sistemov in delov, ki jih program nadgradnje ne zajema, v okviru tega programa ni treba uskladiti.

3. člen (pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. »čakalnica« je na železniški postaji v območju postajnega poslopja predviden vsaj en prostor, ki je namenjena vsem potnikom in obiskovalcem ter je ustrezno opremljena tudi za dostop funkcionalno oviranih oseb;

2. »grajene ovire« so ovire, ki preprečujejo funkcionalno ovirani osebi dostop v objekt in onemogočajo ali otežujejo njegovo uporabo;
3. »intervencijska pot« je pot, po kateri je mogoč dostop intervencijskih vozil do objektov;
4. »javna železniška infrastruktura« (v nadaljnjem besedilu: JŽI) so objekti in naprave, potrebni za nemoteno odvijanje javnega železniškega prometa, ter pripadajoča zemljišča, ki funkcionalno služijo njihovi namenski rabi;
5. »mejna železniška postaja« je zadnja postaja pred državno mejno ali postaja, ki je z meddržavnim sporazumom opredeljena kot mejna postaja;
6. »nivojski prehod za dostop na peron« je prehod, namenjen dostopu potnikov na peron s prečkanjem tirov v istem nivoju;
7. »osebe z omejeno mobilnostjo« so vse funkcionalno ovirane osebe, ki imajo težave pri uporabi vlakov ali infrastrukture, povezane z vlaki. V to skupino spadajo naslednje kategorije:
 - a) uporabniki invalidskih vozičkov (osebe, ki zaradi onemoglosti ali invalidnosti za premikanje uporabljajo invalidski voziček);
 - b) druge osebe s slabšimi gibalnimi sposobnostmi, med katere spadajo:
 - osebe s prizadetimi udi,
 - osebe, ki težko hodijo, osebe z otroki,
 - osebe s težkimi ali velikimi kosi prtljage,
 - starejše osebe,
 - nosečnice,
 - slabovidne osebe,
 - slepe osebe,
 - slušno prizadete osebe,
 - gluhe osebe;
 - c) osebe s težavami pri komuniciranju (osebe, ki imajo težave s sporočanjem ali razumevanjem pisnih ali govornih sporočil, vključno s tujci brez zadostnega znanja jezika, osebe s težavami pri komuniciranju, osebe s čutnimi, psihološkimi ali intelektualnimi težavami);
 - d) osebe majhne postave (vključno z otroki).

Težave so lahko dolgoročne ali začasne, lahko so vidne ali skrite.
Skupina oseb z omejeno mobilnostjo ne vključuje oseb, ki so zasvojene z alkoholom ali drogami, če zasvojenost ni posledica zdravljenja;
8. »peron« je objekt na železniški postaji ali postajališču, lociran med tiri oziroma ob tirih, in je namenjen sprejemanju in odpravljanju potnikov, prtljage in pošiljk na/z vlaka;
9. »piktogrami« so slikovne oznake, ki jasno in v splošno razumljivi obliki potniku omogočajo lažje gibanje in ga vodijo po železniški postaji in postajališču;
10. »postajna dvorana« je javni prostor v okviru postajnega poslopja, ki je v središču peščevih poti in je namenjena sprejemanju in zadrževanju potnikov;
11. »postajno poslopje« je stavba, ki stoji znotraj železniškega področja in ki je na kakršen koli način povezana s storitvami pri sprejemanju in odpravljanju potnikov in pošiljk;
12. »potnik« je oseba, ki ima veljavno vozovnico ali jo namerava kupiti v vlaku, od trenutka, ko se nahaja na železniškem področju, ki je namenjeno potnikom, z namenom potovanja z vlakom, do trenutka, dokler po opravljenem potovanju ne zapusti železniškega področja, namenjenega potnikom;
13. »priročnik o celostni grafični podobi« (v nadaljnjem besedilu: PGP) je priročnik, ki vključuje tudi celostno grafično podobo in opremo železniških postaj in postajališč JŽI;
14. »službeni prehod« je mesto na progi, kjer se v istem nivoju križata železniška proga in peš-prehod in tu smejo progo prečkati le za to usposobljene osebe ali železniški delavci pod pogoji, ki jih določa ta pravilnik ter pravilnik, ki določa notranji red na železnici;
15. »UIC« je Mednarodna železniška zveza;
16. »železniški delavci« so osebe v delovnem ali pogodbenim razmerju s prevoznikom ali upravljavcem JŽI, ki opravljajo dela v železniškem prometu in v zvezi z njim.

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo enak pomen, kot ga določa zakon, ki ureja varnost v železniškem prometu, in na njegovi podlagi izdani predpisi.

4. člen **(kategorizacija železniških postaj in postajališč)**

(1) Železniške postaje z drugimi objekti in postajna poslopja JŽI se razvrščajo v naslednje kategorije železniških postaj in postajališč:

- železniške postaje I. reda – glavne postaje oziroma evropostaje;
- železniške postaje II. reda;
- železniške postaje III. reda;
- železniške postaje in postajališča IV. reda.

(2) Železniške postaje I. reda so glavne postaje ali evropostaje, na katerih se vozno redno ustavljajo mednarodni vlaki in na katerih je povprečni letni dnevni promet večji od 6000 odpravljenih in prispelih potnikov.

(3) Železniške postaje II. reda so postaje, na katerih se vozno redno ustavljajo mednarodni vlaki in na katerih je povprečni letni dnevni promet manjši od 6000 in večji od 1000 odpravljenih in prispelih potnikov. V to skupino spadajo tudi regijsko pomembne postaje.

(4) Železniške postaje III. reda so postaje lokalnega značaja, na katerih je povprečni letni dnevni promet manjši od 1000 in večji od 200 odpravljenih in prispelih potnikov.

(5) Železniške postaje IV. reda so vse preostale postaje, na katerih je povprečni letni dnevni promet manjši od 200 odpravljenih in prispelih potnikov. V to kategorijo so razvrščena tudi vsa postajališča, ne glede na število odpravljenih potnikov.

(6) Razporeditev železniških postaj in postajališč v kategorije od I. do IV. reda opravi upravljavec JŽI skladno z določbami drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena. V primeru mejnih vrednosti se lahko za razvrstitev v kategorije upošteva tudi splošni pomen postaje v prometnem in prostorskem smislu.

5. člen **(dostop na železniško postajo in zunanji prostor železniških postaj)**

(1) Za zagotovitev enakega, samostojnega in varnega dostopa potnikov do vlakov in gibanja po železniški postaji je potrebno urediti:

- zunanji prostor železniške postaje,
- notranji prostor železniške postaje,
- peron železniške postaje,
- intervencijsko pot.

(2) Zunanji prostor železniške postaje je področje, ki obsega zunanje površine na področju železniške postaje, to je dostop do nje ter območje med postajnim poslopjem in peroni, vključno z njimi. Zunanji prostor železniške postaje mora biti urejen tako, da omogoča optimalno povezavo z ostalimi vrstami javnega potniškega prometa in neoviran dostop intervencijskih vozil. V zmožnostih zunanjega prostora ali v bližini železniške postaje je potrebno predvideti parkirne površine za osebna vozila in kolesa.

(3) Notranji prostor železniške postaje je območje, ki obsega notranje površine v postajnem poslopiju.

6. člen **(dostop v postajno poslopje)**

(1) Nad vstopom v poslopje železniške postaje mora biti pričvrščena tabla z napisom »ŽELEZNIŠKA POSTAJA«.

(2) Če je pred vhodom v postajno poslopje nameščena napisno-usmerjevalna tabla, mora ta vsebovati navodila in označbe različnih možnih poti po železniški postaji. Tabla mora biti čitljiva, enostavno zasnovana in dopolnjena z ustreznimi splošnimi in razumljivimi piktogrami, ki so določeni v PGP. Sporočila na napisno-usmerjevalni tabli so mogoča v več kakor samo v slovenskem jeziku, katerega uporaba je obvezna. Napisno-usmerjevalna tabla mora biti osvetljena ali svetlobna.

(3) Na narodnostno mešanem območju, kjer živi italijanska ali madžarska narodnostna skupnost, morajo biti vsi bistveni napisi, namenjeni informiranju potnikov (če niso ponazorjeni s piktogrami), napisani tudi v jeziku tam živeče narodnostne skupnosti. Napisi morajo biti praviloma izpisani z enako oblikovanimi črkami iste velikosti, lahko pa so likovno oblikovani tudi drugače, če je v obeh jezikih uporabljen enako velik prostor, ali tako, da ne postavlja besedila v enem od jezikov v podrejen položaj.

(4) Pot do postajne dvorane mora voditi čim bolj naravnost, brez ovinkov in ostrih zavojev.

(5) Na postajnem območju se ne smejo postavljati objekti in naprave, ki bi ovirali gibanje potnikov in zakrili postajne označevalne table ter ostalo informacijsko opremo.

II. OPREMLJENOST ŽELEZNIŠKIH POSTAJ I. REDA

7. člen **(parkirna mesta za vozila potnikov)**

(1) Če prostorske možnosti dopuščajo, mora biti v neposredni bližini postaje, glede na frekvenco potnikov, zagotovljeno posebno parkirišče z zadostnim številom parkirnih mest za vozila potnikov.

(2) Če ima postaja posebno parkirišče, so na njem rezervirana parkirna mesta za osebe z omejeno mobilnostjo, ki so upravičene do parkirnih mest za invalide, na tistem delu parkirišča, ki je najbližje vhodu, dostopnemu tem uporabnikom. Takih parkirnih mest mora biti najmanj 5%.

(3) Razdalja med parkirnimi mesti in čakalnimi mesti, rezerviranimi za funkcionalno ovirane osebe, ter vhodom v postajno poslopje ne sme presegati 150 m ali pet minut hoje.

(4) Parkirno mesto, rezervirano za funkcionalno ovirane osebe, mora biti jasno označeno z mednarodnim znakom dostopnosti in ne sme biti zasedeno z drugimi vozili.

(5) Parkirno mesto, rezervirano za funkcionalno ovirane osebe, mora biti 3500 mm do 3750 mm široko, da omogoča prehod invalidskega vozička med vozili. Pri projektiranju več parkirnih mest za osebe z omejeno mobilnostjo skupaj se lahko prihrani nekaj prostora s tem, da se ena širina prehoda, ki mora znašati najmanj 1600 mm, uporabi hkrati za dve parkirni mesti. Pri parkirnem mestu ob pločniku je potrebno predvideti dostop (s poglobitvijo pločnika) v dolžini 6600 mm ter parkirno mesto najmanjše širine 3500 mm.

(6) Nekaj parkirnih mest se mora predvideti za dovoz in odvoz potnikov ter za kratkotrajno zadrževanje vozil (največ 20 minut).

(7) Če v neposredni bližini postaje ni zagotovljeno posebno parkirišče za potnike, mora biti ob vhodu v postajno poslopje zagotovljena možnost za kratkotrajno ustavitev vozila osebe z omejeno mobilnostjo.

(8) V neposredni bližini železniških postaj mora biti, glede na prostorske možnosti in frekvenco potnikov, zagotovljeno zadostno število parkirnih mest za kolesa.

8. člen **(dostopi brez ovir)**

(1) Na poti po zunanjem prostoru železniške postaje, ki vodi do postajnega poslopja, je potrebno poskrbeti, da ni višinskih razlik med nivoji pohodnih površin oziroma se višinsko razliko reši z umestitvijo klančine.

(2) Če se višinski razliki iz opravičljivih razlogov ni mogoče izogniti, je potrebno predvideti pločnike s poglobljenimi robniki.

(3) Na pohodnih površinah, kjer so nameščeni usmerjevalni pasovi, ki služijo za vodenje slepih in slabovidnih oseb, se je potrebno vedno izogniti različnim višinam med nivoji pohodnih površin.

(4) V zunanjem prostoru železniške postaje se po nepotrebem ne smejo predvideti količki in betonski stebri, ki za funkcionalno ovirane osebe predstavljajo grajene ovire.

(5) Vsi dostopi brez ovir, stopnice, nadhodi in podhodi imajo svetlo širino najmanj 1600 mm in svetlo višino najmanj 2300 mm po celotni širini 1600 mm. V zahtevani najmanjši širini ni upoštevana dodatna širina, potrebna za pretok potnikov. Ta zahteva ne velja za tekoče stopnice, tekoče klančine in dvigala.

(6) Dostopi brez ovir morajo biti čim krajši.

(7) Potnikom se mora zagotoviti varno gibanje po postajnem področju tako, da se na poteh komunikacijskih tokov ne postavlja ovir. Ovire, ki lahko otežujejo varno gibanje potnikov, so npr. telefonske govornice, poštni nabiralniki, cvetlična korita, sedežni elementi, prostostoječe informacijske table in vozni redi, posode za odpadke, bančni avtomati in podobno. Na poteh komunikacijskih tokov se ne nameščajo stopnice. Če se izvedbi stopnic ni mogoče izogniti, se mora predvideti zavarovanje območja pod njimi in ob njih.

(8) Če se na poteh komunikacijskih tokov ni mogoče izogniti oviram, morajo biti le-te primerno oblikovane in postavljene tako, da potnika čim manj ovirajo, ter poudarjene z barvo.

9. člen **(označevanje dostopov)**

(1) Dostopi brez ovir so jasno označeni z vidnimi informacijami, ki morajo izpolnjevati naslednje zahteve:

1. za vse pisne informacije se uporabljajo velike in male črke neserifne pisave (tj. ne samo velike črke);
2. uporaba stisnjenih malih črk z repki in vratovi ni dovoljena;

3. repki malih črk morajo biti jasno razpoznavni in dosegajo najmanj 20% velikosti velikih črk;
4. vse razpoložljive informacije na peronih in vhodih morajo biti usklajene z glavnim sistemom za informiranje in usmerjanje, zlasti glede barve in kontrastov;
5. vidne informacije morajo biti čitljive pri vsakršni osvetljenosti, ki lahko nastopi med obratovanjem postaje;
6. vidne informacije se morajo jasno razlikovati od ozadja;
7. kjer so uporabljene dinamične informacije, morajo biti usklajene z bistvenimi zvočnimi informacijami;
8. zagotovljene morajo biti naslednje informacije:
 - varnostne informacije in varnostna navodila;
 - opozorila, znaki za prepovedi in obveznosti;
 - informacije o odhodih in prihodih vlakov;
 - oznake storitev na postaji, ki so na voljo, in dostopa do teh storitev.

(2) Informacije morajo biti zagotovljene na vseh točkah, kjer se poti ločijo, na sami poti pa v največ 100-metrskih presledkih. Znaki, simboli in piktogrami morajo biti na celotni poti uporabljeni usklajeno.

(3) Zagotovljene morajo biti zadostne informacije za sprejem odločitve. Na prvi točki odločitve pri vходу na postajo zadostuje informacija »K peronom« in niso potrebni smerokazi k posameznim peronom.

- (4) Otipne informacije morajo biti zagotovljene v:
- sanitarijah, za način uporabe in za klice v sili, če je potrebno;
 - dvigalih, v skladu z Dodatkom E.4 k SIST EN 81-70.

(5) Informacije in smerokazi ne smejo biti kombinirani z reklamnimi oglasi. Splošne informacije o storitvah javnega prevoza se v okviru te določbe ne štejejo za reklamne oglase.

(6) Vsi varnostni znaki, znaki za obveznosti in znaki prepovedi vključujejo piktograme in so oblikovani v skladu z določbami TSI in PGP.

- (7) Nameščeni morajo biti naslednji, posebej za funkcionalno ovirane osebe namenjeni grafični simboli in piktogrami:
- znak, skladen z mednarodnim simbolom »primerno za invalide«, opisan v drugem in tretjem odstavku priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika;
 - informacije o smereh dostopov brez ovir in prostorov, dostopnih z invalidskim vozičkom;
 - oznake univerzalnih sanitarij;
 - če so na peronu objavljene informacije o sestavi vlaka, oznake mesta vstopa z invalidskim vozičkom.

(8) Simboli lahko nastopajo skupaj z drugimi simboli (npr. za dvigalo, sanitarije itd.).

(9) Nameščene induktivne zanke morajo biti označene, kakor je opisano v drugem in četrtem odstavku priloge 1.

(10) Če ima postaja garderobo za težko in veliko prtljago, jo označuje grafični simbol.

(11) Če ima postaja možnost klica na pomoč ali informacij, morajo biti naprave za to označene z znakom, opisanim v drugem in petem odstavku priloge 1.

(12) Če je vgrajen sistem za klice v sili:

- je opremljen z vidnimi in otipnimi simboli;
- je označen z znakom, opisanim v drugem in šestem odstavku priloge 1;
- ima vidni in zvočni prikaz uporabe naprave;
- ima po potrebi dodatna navodila za uporabo.

(13) V univerzalnih sanitarijah in sanitarijah, dostopnih z invalidskimi vozički, opremljenih z ročnimi oporami na tečajih, mora biti grafični simbol, ki kaže ročno oporo v dvignjenem in spuščnem položaju.

(14) Na enem mestu sme biti drug ob drugem nameščenih največ pet piktogramov, vključno s smerno puščico za posamezno smer.

(15) Slabovidnim osebam morajo biti informacije o dostopih brez ovir na voljo najmanj z eno od naslednjih možnosti:

- z usmerjevalnimi pasovi,
- z zvočnimi ali otipnimi znaki,
- z govornimi znaki,
- z Braillovimi zemljevidi.

(16) Če je vgrajen usmerjevalni pas, je predviden po celotni dolžini dostopa brez ovir.

(17) Če so vzdolž dostopov do peronov brez ovir vgrajeni držaji ali postavljene stene v dosegu, morajo biti opremljeni s kratkimi informacijami (npr. številko perona ali smerjo) v Braillovi pisavi in v reliefni pisavi za držajem ali na steni v višini od 500 mm do 1000 mm. Kot otipni piktogrami so dovoljene samo številke in puščice.

10. člen (postajno poslopje)

(1) Vhod v notranjost postajnega poslopja mora biti jasno označen in na vidnem mestu. Postajno poslopje zajema postajno dvorano, službene prostore za izvajanje rednega in varnega železniškega prometa ter druge objekte in naprave, ki omogočajo potnikom in drugim osebam varno gibanje po notranjem prostoru železniške postaje.

(2) Postajna dvorana mora biti prostorna, svetla in vedno čista. V njej oziroma v njeni neposredni bližini morajo biti:

- prostor za informacije,
- blagajne za prodajo vozovnic,
- čakalnica,
- garderobe,
- javne sanitarije.

(3) V postajni dvorani ali notranjosti postajnega poslopja se lahko predvidijo tudi prostori za opravljanje trgovske dejavnosti in določenih storitvenih dejavnosti in druga oprema, ki pa ne smejo ovirati glavnega potovalnega toka potnikov in ne smejo biti napoti pomembnim postajnim točkam.

(4) Postajna dvorana je javni prostor. V njej je skladno z zakonom, ki ureja omejevanje uporabe tobačnih izdelkov, kajenje prepovedano. Kajenje je dovoljeno v kadirnici, če jo postaja ima. Če je na postaji kadirnica, mora biti urejena skladno z zakonom, ki ureja omejevanje uporabe tobačnih izdelkov.

(5) V postajnem poslopiju so tudi službeni prostori z napravami in opremo, ki omogočajo izvajanje železniškega prometa. Pri projektiranju službenih prostorov se morajo upoštevati predpisi, ki določajo zahteve za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih. Specifične zahteve prometnih delovnih mest, kot npr. talna obdelava, dvojna tla, neposreden izhod na peron ipd., se določijo v projektni nalogi.

(6) V postajnem poslopiju se mora nahajati prostor z osnovno sanitetno opremo za nudenje prve pomoči potnikom. Prvo pomoč lahko izvaja samo za to usposobljena oseba.

11. člen (vrata in vhodi)

- (1) Ta določba velja za vsa vrata in vhode na dostopih brez ovir.
- (2) Zagotovljen mora biti najmanj en dostopen vhod na postajo in en dostopen dohod k peronom.
- (3) Vrata in vhodi imajo svetlo širino odprtine najmanj 800 mm ter svetlo višino odprtine najmanj 2100 mm.
- (4) Dovoljena so vrata z ročnim odpiranjem, polavtomatska ali avtomatska vrata.
- (5) Vrata z ročnim odpiranjem, ki niso drsna, so opremljena z vodoravnimi potisnimi prečkami po celotni širini vrat na obeh straneh vrat.
- (6) Avtomatska in polavtomatska vrata so opremljena z napravami, ki preprečujejo zagozditev potnikov med premikanjem vrat.
- (7) Če se za odpiranje in zapiranje vrat uporabljajo tipke ali daljinsko upravljanje, se te komande vidno razlikujejo od ozadja in jih mora biti mogoče prožiti s silo, ki ne presega 15 newtonov.
- (8) Če sta tipka za odpiranje in tipka za zapiranje nameščeni druga nad drugo, je tipka za odpiranje na vrhu.
- (9) Sredina komand je na območju od vključno 800 mm do vključno 1200 mm nad tlemi.
- (10) Komande so označene otipno (npr. z otipnimi znaki) in opremljene z oznako delovanja.
- (11) Sila, potrebna za ročno odpiranje ali zapiranje vrat v brezvetrju, ne presega 25 newtonov.
- (12) Kljuge vrat z ročnim odpiranjem in zapiranjem se upravljajo z dlanjo in s silo, ki ne presega 20 newtonov.
- (13) Kjer se uporabljajo vrata z vrtljivimi krili, so poleg njih predvidena še stranska nevtljljiva vrata z avtomatskim odpiranjem, ki se lahko po želji uporabijo. Za slepe in slabovidne osebe je dostop do teh vrat potrebno nakazati z usmerjevalnimi pasovi na tleh, za druge funkcionalno ovirane osebe pa z drugimi oznakami.
- (14) Pragovi vrat in vhodov ne smejo biti višji od 25 mm. Po barvi so v kontrastu z neposredno okolico.

(15) Drsna vrata morajo biti nameščena na poteh glavnega toka v postajnem posloplju, kjer je velik pretok ljudi, npr. na vhodu v posloplje, na prehodu na perone ipd.

(16) Drsna vrata morajo biti izdelana iz varnostnega stekla in se morajo samodejno odpirati in zapirati. Ta vrata morajo omogočati, da v primeru nujnega primera ostanejo v odprtem položaju.

(17) Prozorne ovire na glavnih poteh komunikacijskih tokov, npr. steklena vrata ali prozorne stene, morajo biti opremljene z najmanj dvema dobro vidnima pasovoma znakov, logotipov, emblemov ali okraskov, enim v višini med 1500 mm in 2000 mm, drugim pa v višini med 850 mm in 1050 mm. Oznake se morajo vidno razlikovati od ozadja, proti kateremu jih opazujemo, in so visoke najmanj 100 mm. Te oznake vzdolž prozornih sten niso obvezne, če so potniki pred trkom v steno zavarovani kako drugače – npr. z držaji ali neprekinjenim nizom klopi.

12. člen **(talne površine)**

- (1) Vse talne površine morajo biti nedrseče.
- (2) V postajnem posloplju ne sme biti nikjer na pohodnih površinah talnih neravnin nad 5 mm, razen usmerjevalnih pasov, odtočnih kanalov in talnih varnostnih oznak.
- (3) Talne površine na dostopih brez ovir so antirefleksne.

13. člen **(tekoča klančina)**

- (1) Tekoča klančina je premična klančina, ki deluje na principu tekočega traku in mora biti široka najmanj 1 m. Lahko ima naklon do 12 stopinj (21,3%). Premika se lahko največ s hitrostjo 0,75 m/s. Talna površina tekoče klančine mora biti nedrseče izvedbe. Na višini med 700 mm in 1000 mm mora biti pritrjena ročna opora.
- (2) Tekoča klančina mora omogočati zaustavitev v sili.
- (3) Naprave se mora redno vzdrževati in zagotavljati njihovo brezhibno delovanje.

14. člen **(tekoče stopnice)**

- (1) Na tleh pešpoti, v stičiščih s tekočimi stopnicami, se s pasovi, ki morajo biti v drugačni teksturi kot pešpot in kontrastne barve ter širine najmanj 400 mm, nakažejo tekoče stopnice. S kontrastno barvo se lahko označijo tudi robovi posameznih stopnic. Priporočljivo je, da so pred začetkom vzpona štiri stopnice v isti ravnini. Naklon stopnic ne sme presegati 30%. Tekoče stopnice se lahko premikajo s hitrostjo največ 0,65 m/s. Kjer so tekoče stopnice izpostavljene različnim vremenskim razmeram, jih je potrebno zaščititi pred vremenskimi vplivi.
- (2) Tekoče stopnice morajo omogočati zaustavitev v sili.
- (3) Naprave se mora redno vzdrževati in zagotavljati njihovo brezhibno delovanje.

15. člen **(transportna klančina za prtljago)**

(1) Ob strani stopniščne rame na stopniščih, kjer je dovolj prostora, se mora predvideti transportna klančina za prtljago, kamor lahko potniki odložijo prtljago in jo brez težav pripeljejo na peron. Transportna klančina za prtljago se lahko predvidi samo na eni strani stopnišča in mora imeti protidrsno odložno podlago.

(2) Hitrost gibanja transportne klančine za prtljago mora biti majhna in usklajena s hojo po stopnicah. Najmanjša širina transportne klančine za prtljago je 300 mm, v nobenem primeru pa transportna klančina za prtljago ne sme ovirati prehoda po stopnišču.

(3) Transportne klančine za prtljago ni potrebno predvideti, če na postaji že obstaja dvigalo.

(4) Kadar se na stopnišče naknadno vgradi transportna klančina za prtljago, se s tem ne sme zmanjšati minimalna širina uporabne stopniščne rame.

16. člen **(stopnice in držaji)**

(1) Stopnice na glavnih poteh morajo imeti svetlo širino najmanj 1600 mm, merjeno med držaji. V zahtevani najmanjši širini ni upoštevana dodatna širina, potrebna za pretok potnikov.

(2) Vse pohodne površine stopnic morajo biti nedrseče.

(3) Pred prvo spodnjo stopnico in pred prvo zgornjo stopnico mora biti v celotni širini stopnice s pasovi izvedeno reliefno varnostno opozorilo stopnišča. Pas ima širino najmanj 400 mm in je v kontrastu s preostalo talno površino ter vgrajen vanjo. Ta pas se razlikuje od usmerjevalnih pasov na poteh.

(4) Odprti prostori pod stopnicami morajo biti zaščiteni tako, da varujejo potnike pred nehotenimi trki ob nosilne elemente in prostore zmanjšane višine.

(5) Stopnice in klančine morajo biti na obeh straneh opremljene z držaji na dveh višinah. Zgornji držaj je na višini od 850 mm do 1000 mm nad tlemi, spodnji držaj pa na višini od 500 mm do 750 mm nad tlemi. Če je ob eni strani stopnic vgrajena dvižna ploščad, so stopnice opremljene z držali samo na drugi strani stopnic.

(6) Stopnišča na prostem morajo biti zaščiteni pred vremenskimi vplivi.

(7) Na najmanj vsakih 11 do 13 stopnic mora biti predviden podest.

(8) Med držajem in drugimi deli konstrukcije, razen nosilci držaja, je najmanj 40 mm prostega prostora.

(9) Držaji morajo biti neprekinjeni. Držaji stopnišča segajo najmanj 300 mm čez spodnjo in zgornjo stopnico. Ta podaljška sta lahko ukrivljena k steni, da ne ovirata gibanja.

(10) Držaji so zaobljeni in imajo presek, ustrezen premeru 30 mm do 50 mm.

(11) Držaji se po barvi vidno razlikujejo od sten.

17. člen (klančine za potnike)

(1) Klančina je vsaka pešpot ali grajena poševnina z vzdolžnim naklonom, večjim od 5% oziroma 1:20 (ena enota višine proti dvajsetim enotam dolžine).

(2) Klančine se načrtujejo kot alternativna rešitev k zunanjim stopnicam za osebe, ki s težavo premagujejo stopnice ali jih sploh ne morejo uporabljati.

(3) Klančina mora biti trdna, njena površina mora biti nedrseča. Če se uporabijo kovinske konstrukcije z mrežami, mere odprtin v obeh smereh ne smejo biti večje od 15 mm.

(4) Največji dovoljeni naklon zunanje klančine je 8% (1:12), optimalni pa 5% (1:20).

(5) Na obeh straneh klančine in zavojih klančine v drugo smer ali križanju dveh klančin ali križanja klančine s pešpotjo se mora v smeri gibanja zagotoviti vodoravno površino dolžine 1500 mm.

(6) Za slepe in slabovidne osebe se mora površino ob vznožju klančine in na njenem vrhu po vsej širini poudariti z drugačno talno obdelavo in barvo v dolžini vsaj 600 mm.

(7) Dolžina klančine ne sme biti daljša od 6 m. V primeru, ko je klančina daljša od 6 m, se mora predvideti prekinitev klančine z vodoravnim počivališčem oziroma podestom, ki osebi na invalidskem vozičku pri vožnji navzgor omogoči počitek in pri vožnji navzdol prepreči prevelik pospešek. Vodoravno počivališče mora imeti naslednje mere: širina je enaka širini klančine, dolžina je 1500 mm na vrhu klančine, ob vznožju je optimalna dolžina 1800 mm.

(8) Širina klančine ne sme biti manjša od 900 mm.

(9) Zaradi zagotovitve varnosti se na krajših klančinah z dvigom do 250 mm izvede rob v višini od 50 mm do 100 mm. Pri klančinah z dvigom od 250 mm do 1500 mm se morata namestiti ograja ali zid z držajem, ki morata biti visoka od 850 mm do 900 mm. Za potrebe slabovidnih in slepih oseb se morajo namestiti držaji.

(10) Zunanje klančine morajo tudi v neugodnih vremenskih razmerah zagotavljati varno uporabo.

(11) Pri načrtovanju klančin znotraj stavbe se morajo upoštevati ista pravila kot pri načrtovanju zunanjih klančin. V primeru, ko ni možna drugačna izvedba, je pri načrtovanju klančin znotraj stavbe dopustna večja strmina kot pri načrtovanju zunanjih klančin, in to do 10%.

18. člen (sanitarije)

(1) Sanitarije je potrebno dimenzionirati glede na podatke o številu potnikov in času zadrževanja potnikov v notranjem prostoru železniške postaje.

(2) Sanitarije in oprema v njih morajo izpolnjevati naslednje zahteve:

- sanitarije morajo biti jasno označene;
- ločene morajo biti na moški in ženski del;
- najmanj ena kabina za oba spola mora biti dostopna osebam na invalidskem vozičku;

- imeti morajo umivalnico s previjalno mizo;
- biti morajo čiste, brezhibno delujoče in dobro osvetljene (najmanj 100 luksov);
- opremiti se morajo z nedrsečo talno oblogo, sistemom za zaklepanje kabin, držalom za toaletni papir, metlico, obešalnikom, držalom za brisače ali sušilnikom rok ter posodo za odpadke.

(3) V primeru, da je sanitarna oprema označena s kakršnimkoli napisom, mora biti ta izveden na tak način, da ga lahko razumejo tudi slepe in slabovidne osebe.

(4) Da lahko sanitarije uporabljajo tudi potniki z večjimi kosi prtljage, so kabine, katerih vrata se odpirajo navznoter, široke najmanj 900 mm in dolge najmanj 1700 mm, kabine, katerih vrata se odpirajo navzven ali drsno, pa dolge najmanj 1500 mm. Vrata in vsi vhodi v sanitarije imajo svetlo širino najmanj 650 mm.

(5) V sanitarni enoti za funkcionalno ovirane osebe morajo biti poleg zahtev, določenih v drugem, tretjem in četrtem odstavku tega člena, izpolnjene še naslednje zahteve:

- če imajo sanitarije le eno kabino, namenjeno funkcionalno oviranim osebam, le-ta ne sme imeti vhoda iz moškega ali ženskega dela sanitarij;
- na obeh straneh straniščne školjke se morajo namestiti držala;
- ogledalo se pritrdi pod nagibom;
- v sanitarni enoti se mora predvideti naprava za klic v sili.

(6) Previjalnica je namenjena ženskim in moškim uporabnikom, zato vhod v njo ne sme biti iz moškega ali ženskega dela sanitarij. V položaju za uporabo je previjalna miza od 800 mm do 1000 mm nad tlemi. Široka je najmanj 500 mm, dolga pa najmanj 700 mm. Oblikovana je tako, da dojenček ne more po nesreči zdrseti z nje, nima ostrih robov in prenese obremenitev najmanj 80 kg. Če previjalna miza sega v prostor sanitarij, jo je mogoče zložiti s silo, ki ne presega 24 newtonov.

19. člen **(pohištvo in prostostoječe naprave)**

(1) Vsi kosi pohištva in vse prostostoječe naprave na postajah se vidno razlikujejo od ozadja in imajo zaobljene robove.

(2) Na območju postaje so pohištvo in prostostoječe naprave razporejeni tako, da ne ovirajo slepih in slabovidnih oseb in so razpoznavni za slepe osebe s paličico.

(3) Predmeti na konzolah, nameščeni pod višino 2100 mm, ki segajo v prostor dlje kot 150 mm, so opremljeni z oviro v višini največ 300 mm, ki jo lahko zazna slepa oseba s paličico.

(4) Pod višino 2,1 m nad tlemi ne sme biti nobenega visečega predmeta.

20. člen **(avtomati za vozovnice)**

(1) Za hitro oskrbo z vozovnicami je priporočljivo, da se na nadzorovanem in svetlem mestu železniške postaje namestijo avtomati za vozovnice.

(2) Reža, skozi katero se vloži denar ali kreditna kartica, sme biti od 700 mm do 1200 mm od tal.

(3) Avtomati za vozovnice morajo biti za slabovidne osebe prirejeni tako, da je tekst lahko berljiv (velikost pisave 18 pik, barvna kombinacija pa rumeno/črna ali belo/rumena) in da ima tipkovnica izhodiščno orientacijsko točko.

(4) Tipkovnica se mora lahko vdajati na pritisk (15 newtonov). Za slepe in slabovidne osebe, ki ne poznajo pisave za slepe, se lahko kot vodilo dodajo številke in navodila v reliefni pisavi. Če to ni mogoče, morajo slepe in slabovidne osebe skozi postopek voditi zvočna navodila.

(5) Za boljše razumevanje navodil za delovanje avtomata za vozovnice je potrebno njihovo razumljivost razširiti tudi s piktogrami in tako omogočiti dostopnost programa tudi tujcem (večjezični meni).

(6) Avtomati za vozovnice na dostopu brez ovir, ki ga uporabljajo osebe na invalidskih vozičkih, imajo otipno območje (ki obsega tipkovnico in del za plačilo ter izdajo vozovnice) na višini od 700 mm do 1200 mm. Najmanj en zaslon in tipkovnica sta vidna hkrati osebi, ki sedi na invalidskem vozičku, in osebi, ki stoji pred avtomatom. Če se podatki vnašajo prek zaslona, mora izpolnjevati zahteve te določbe.

21. člen **(blagajne za prodajo vozovnic)**

(1) Blagajne za prodajo vozovnic so v postajnem poslopiju in so urejene tako, da imajo prodajno okno, pri katerem lahko potniki kupijo vozovnice.

(2) Prodajno okno je lahko urejeno tako, da ima vmesno zasteklitev, ki ločuje železniškega delavca od potnika, ali pa se uredi v obliki prodajnega okna odprtega tipa, ki nima vmesne zasteklitve in omogoča osebni kontakt med potnikom in železniškim delavcem. Imeti mora dovolj širok izdajni pult, da lahko potnik vozovnico plača.

(3) Vmesna zasteklitev prodajnega okna ima lahko perforacijo. Izdelana je iz prozornega stekla. Če delavca pri prodajnem oknu od potnika ločuje vmesna zasteklitev, je ta pri najmanj enem prodajnem oknu odstranljiva, v nasprotnem primeru pa je opremljena z zvočnikom. Najmanj eno prodajno okno je opremljeno tako, da omogoča slušno prizadetim osebam z omejeno mobilnostjo razumevanje govornih informacij pri slušnem aparatu v položaju »T«. V izdajni pult se lahko vgradi kasetna za izmenjavo denarja in vozovnic. Na vidnem mestu mora biti označba delovnega časa.

(4) Če je okno opremljeno z elektronsko napravo za prikaz cene delavcu za pultom, je predvidena tudi naprava za prikaz cene potniku, ki kupuje vozovnico.

(5) Če so vzdolž dostopov brez ovir do blagajne prostori za informacije in sprejemna mesta, je pri vsaj enem oknu predvidena višina do spodnjega roba pulta najmanj 650 mm, vdolbina za kolena globine najmanj 300 mm in širina najmanj 600 mm. Višina zgornje površine pulta ali njegovega dela, širine najmanj 300 mm ter globine najmanj 20 mm, znaša od 700 mm do 800 mm. To območje je na voljo uporabnikom na invalidskih vozičkih, za druge osebe z omejeno mobilnostjo pa je ustrezno poskrbljeno za možnost sedenja.

(6) Izogibati se je potrebno izstopajočim elementom iz ravnine prodajnega okna zaradi varnosti slepih in slabovidnih oseb.

(7) Kadar so vsa prodajna okna za vozovnice nameščena v eni zaprti dvorani, morajo vanjo voditi avtomatska drsna vrata. V njej so lahko tudi sedeži za čakajoče v vrsti.

Dodatno mora biti dvorana opremljena z zvočnim napovednikom odhodov in prihodov vlakov ter prikazovalnikom za napovednik odhodov in prihodov vlakov.

(8) V bližini vhodnih vrat v postajno dvorano mora biti nameščen gumb za klic v sili, ki omogoča, da lahko funkcionalno ovirane osebe in drugi potniki, ki potrebujejo pomoč, pokličejo železniškega delavca.

(9) Če so na dostopu brez ovir na postaji nameščeni avtomati za vozovnice, mora vsaj eden od teh avtomatov izpolnjevati zahteve iz šestega odstavka prejšnjega člena.

(10) Če so vgrajene naprave za kontrolo kart, je vsaj pri eni od teh prost prehod širine najmanj 0,8 m, skozi katerega lahko gre invalidski voziček dolžine do 1200 mm.

(11) Če se za kontrolo vozovnic uporabljajo vrtljivi križi, je med obratovanjem postaje vseskozi na voljo vsaj en prehod brez takih vrat za funkcionalno ovirane osebe, ali se osebam z omejeno mobilnostjo omogoči vzporeden prehod skozi te kontrolne točke. Prehod za osebe z omejeno mobilnostjo je primeren za uporabnike invalidskih vozičkov, potnike z velikimi kosi prtljage ipd. Upravlja ga lahko avtomat ali osebje.

22. člen **(sistemi za obveščanje potnikov)**

(1) V notranjem prostoru železniške postaje in na peronih mora biti glede na pretok potnikov instalirano zadostno število elektronskih prikazovalnikov – zaslonov za tekoč prikaz informacij o voznem redu potniških vlakov.

(2) Prikazane morajo biti sledeče informacije:

- imena ciljnih postaj,
- časi odhodov in prihodov,
- številke vlakov,
- tiri in peroni, s katerih vlaki pripeljejo in odpeljejo,
- eventualne zamude,
- prikaz točnega časa – ura (opcijsko).

(3) Zaslone morajo biti dovolj veliki, da lahko hkrati prikažejo popolna imena postaj ali popolne besede sporočil.

(4) Na postajališčih in peronih so sporočila lahko prikazana tudi v obliki tekočega besedila.

(5) Čitljivost tekstov mora biti zagotovljena iz razdalje minimalno 30 m.

(6) Za glasovne najave voženj vlakov in morebitnih drugih obvestil se postavijo naprave za dajanje zvočnih informacij – ozvočenje.

(7) Zvočne informacije se posredujejo z ročno aktivacijo predposnetih sporočil z operatorskih mest oziroma avtomatsko v povezavi s sistemi za vodenje prometa.

(8) Zvočne informacije morajo biti usklajene s prikazanimi vidnimi informacijami preko zaslonov.

(9) Zvočna sporočila morajo preseči hrup v postajnem poslopju in na peronih. Biti morajo razločna in kratka. Pomembna sporočila se ponovijo 3-krat.

(10) Zvočna sporočila so mogoča v več kakor samo v slovenskem jeziku, katerega uporaba je obvezna. Za izbiro in število jezikov je odgovoren prevoznik v železniškem prometu. Pri izbiri drugih jezikov upošteva uporabnike posameznih prog.

(11) Ozvočenje se dimenzionira glede na velikost železniške postaje in obstoječi hrup tako, da so zvočna sporočila razumljiva v vseh pogojih.

23. člen **(sistem za klic v sili in omejitev uporabe mobilnih telefonov)**

(1) Sistem za klic v sili (SOS stebriček) se vgradi na peronih postaj in postajališč praviloma pravokotno na tire. Stebriček mora omogočiti tako neposredno govorno povezavo z operativnim železniškim osebjem (za klice v sili – SOS), kot tudi s postajno službo za posredovanje splošnih informacij (INFO). Stebriček je opremljen tudi z ločeno tipko in lastnim mikrofonom za funkcionalno ovirane osebe.

(2) Upravljavec lahko z javnim obvestilom omeji uporabo mobilnih telefonov v določenih prostorih in na določenih mestih notranjega prostora železniške postaje, če uporaba mobilnih telefonov ovira ali preprečuje varno delovanje procesov, povezanih z opravljanjem prevoznih storitev v železniškem prometu.

24. člen **(čakalnica)**

(1) Na železniški postaji mora biti v območju postajne dvorane predvidena vsaj ena čakalnica, ki je namenjena vsem potnikom in obiskovalcem in je ustrezno opremljena tudi za dostop funkcionalno oviranih oseb. Čakalnica mora biti, razen v izjemnih primerih, ko to ni mogoče, urejena kot zaprt prostor, ki je dostopen skozi avtomatska drsna vrata. V njej morajo biti naslednji elementi:

- informacije o voznem redu, ki morajo biti podane na papirju ali na ekranu;
- informacije o času;
- sedeži ali klopi, ki morajo imeti naslone za roke;
- izložba z informacijskim materialom;
- na vidnem mestu mora biti naveden čas odprtosti čakalnice.

(2) V čakalnici se mora zagotoviti varnost oseb, ki se v njej mudijo. Vsaj ena stena čakalnice mora biti steklena, da je prostor preglednejši. Steklена površina mora biti iz varnostnega stekla in označena z nalepkami.

(3) V čakalnici je lahko omogočen dostop do svetovnega spleta in električne energije za priklop prenosnega osebne računalnika.

25. člen **(garderobe)**

(1) Na železniški postaji se mora za shranjevanje prtljage predvideti garderoba, ki lahko nudi možnost shranjevanja v prtljažnih predalnikih. Možnosti hrambe prtljage, ki jih imajo potniki na razpolago, se morajo ponazoriti s piktogrami.

(2) V primeru, da se predvidi možnost shranjevanja prtljage v prtljažnih predalnikih, mora biti sistem za zapiranje prtljažnih predalnikov za potnike na invalidskih vozičkih na višini od 700 mm do 1200 mm. Prtljažni predalniki se morajo postaviti na višini 300 mm od tal in morajo biti visoki 1100 mm. Najmanjši razmiki med prtljažnimi predalniki

morajo biti 1600 mm, da se lahko potnik na invalidskem vozičku neovirano giblje. Prtljažni predalniki se za potrebe slepih in slabovidnih oseb opremijo še z reliefnimi navodili.

(3) Za uporabo prtljažnih predalnikov mora biti po potrebi v neposredni bližini avtomat za menjavo denarja v žetone.

(4) Na vidnem mestu mora biti označen delovni čas garderobe.

(5) Železniški delavec mora imeti nadzor nad prtljago, ki se hrani v garderobi ali v prtljažnih predalnikih, in mora ustrezno ukrepati, če potnik želi shraniti naslednje predmete:

- snovi in predmete, ki se po predpisih ne smejo prevažati kot prtljaga;
- predmete, ki utegnejo povzročati škodo drugi, že shranjeni prtljagi;
- živali;
- nevarne snovi in predmete, eksplozivne in lahko vnetljive snovi, predmete in snovi, ki se lahko same vnamejo, strupene, radioaktivne ali jedke ter zaudarjajoče ali kužne snovi;
- napolnjeno orožje.

26. člen **(vozički za prtljago)**

(1) Kadar so na postaji vozički za prtljago, so namenjeni potnikom za enostaven prenos prtljage in morajo, glede na frekvenco potnikov, v zadostnem številu stati ob vhodih v postajna poslopja in na peronih.

(2) Vozički za prtljago morajo biti takšne izvedbe, da se pri obremenitvi do 100 kg s sprostitvijo pregibnega držala brez težav ustavijo. Pregibno držalo mora biti nameščeno na višini od 800 mm do 1100 mm od tal. Dimenzije vozičkov morajo biti takšne, da se lahko prevažajo z dvigalom.

27. člen **(pot na peron)**

(1) Pot, ki vodi od postajnega poslopja železniške postaje na perone in je namenjena potnikom, mora biti jasno označena.

(2) Dostop na perone mora biti ne glede na število potnikov in vlakov izveden izvennivojsko.

(3) Za dostop oseb z omejeno mobilnostjo na perone je potrebno predvideti dvigala oziroma druge naprave za njihov transport. Ustrezen dostop se lahko zagotovi z izvedbo klančin, tekočih stopnic ali trakov za osebe (stez), dvigal ali dvižnih ploščadi.

(4) Če so na običajni poti za potnike na območju postaje uporabljeni nadhodi ali podhodi, morajo imeti svetlo širino najmanj 1600 mm in svetlo višino najmanj 2300 mm po celotni dolžini. V zahtevi glede najmanjše širine ni upoštevana dodatna širina, ki je morda potrebna za velike pretoke potnikov. Ta se opredeli s projektno nalogo.

27.a člen **(nivojski dostop in službeni prehod)**

(1) Vsak peron lahko ima za potrebe oskrbe perona, kot je dovoz pripomočkov na vlak, dostop mehanizacije za odstranjevanje snega in podobno, nivojski dostop.

(2) Pri peronih, ki imajo za potnike urejen izvennivojski dostop, se uredi službeni prehod. Njegova uporaba je dovoljena samo za to usposobljenim osebam in železniškim delavcem, ki jih določa ta pravilnik in pravilnik, ki določa notranji red na železnici. Uporabo službenih prehodov mora upravljavec za vsako postajo opredeliti v postajnem poslovnem redu vsake postaje. O tem obvesti prevoznike, ki to objavijo v poslovniku, če te prehode uporabljajo.

28. člen (višina in odmik perona)

(1) V železniškem omrežju za konvencionalne hitrosti sta dovoljeni dve višini peronov: 550 mm in 760 mm nad gornjim robom tirnice. Dovoljeno odstopanje od teh mer znaša -35 mm/ $+0$ mm.

(2) Pri peronih železniškega omrežja za konvencionalne hitrosti, na katerih se ustavlja tudi cestna železnica (npr. mestna železnica ali vlak-tramvaj), je dovoljena višina med 300 mm in 380 mm. Dovoljeno odstopanje od teh mer znaša ± 20 mm. Ta višina perona je na obstoječih postajah in postajališčih dovoljena do nadgradnje postaje.

(3) Na krivinah s polmerom pod 500 m je lahko višina perona višja ali nižja od višine, določene v prvem in drugem odstavku tega člena, če je prva stopnica vozila skladna s priloženo 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

(4) Odmik perona od osi tira vzporedno z gornjim robom tirnice je določen s pravilnikom, ki določa projektiranje, gradnjo in vzdrževanje zgornjega ustroja železniških prog.

29. člen (potek tirov vzdolž perona)

Pri peronih v železniškem omrežju za konvencionalne hitrosti je tir ob peronu po možnosti v premi, polmer krivine pa nikakor ne sme biti manjši od 300 m.

30. člen (širina in rob perona)

(1) Peron mora biti tako širok, da omogoča potnikom, zlasti tistim, ki so na invalidskem vozičku, da se lahko po njem neovirano gibajo in da se lahko ob prevozu vlakov od njegovega skrajnega roba dovolj odmaknejo na njegov varni del.

(2) Širina perona sme biti vzdolž perona različna. Najmanjša širina perona brez ovir mora biti večja od ene od naslednjih vrednosti:

- vsote širine nevarnega območja in širin dveh hodnikov po 800 mm v nasprotnih smereh (1600 mm) ali
- pri enostranskem peronu 2500 mm, pri otočnem peronu 3300 mm (ta mera se lahko klinasto zoži na 2500 mm na zaključkih perona).

(3) V zahtevani najmanjši širini ni upoštevana dodatna širina, potrebna za pretok potnikov.

(4) Na hodniku širine 1600 mm so dovoljene manjše ovire, katerih dolžine ne presegajo 1000 mm (na primer stebri, pulti, sedeži). Razdalja med robom perona in oviro

znaša najmanj 1600 mm; širina hodnika od roba ovire do nevarnega območja znaša najmanj 800 mm.

(5) Če je razdalja med dvema manjšima ovirama manjša od 2400 mm, se ti dve oviri štejeta za eno veliko oviro.

(6) Najmanjša razdalja med robom ovir, kakršne so stene, sedeži, dvigala in stopnice, katerih dolžina presega 1000 mm, vendar je manjša od 10 m, in robom nevarnega območja je 1200 mm. Razdalja med robom perona in robovi takih ovir znaša najmanj 2 m.

(7) Najmanjša razdalja med robom ovir, kakršne so stene, sedeži, dvigala in stopnice, katerih dolžina presega 10 m, in robom nevarnega območja je 1600 mm. Razdalja med robom perona in robovi takih ovir znaša najmanj 2400 mm.

(8) Če so na vlaku ali na peronu vgrajeni pripomočki za vstop in izstop uporabnikov invalidskih vozičkov, je na mestih, kjer se te naprave lahko uporabljajo, razdalja med robom priprave na mestu, kjer se uporabnik invalidskega vozička spusti na peron ali dvigne z njega, in najbližjo oviro na peronu najmanj 1500 mm. Nove postaje morajo to zahtevo izpolnjevati za vse vlake, ki se bodo predvidoma ustavljali na njih.

(9) Nevarno območje je razdalja od osi tira do varnostne linije, ki je odvisna od hitrosti prevozečih vlakov. Opredeljeno je v prilogi 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

(10) Meja nevarnega območja na strani, nasprotni robu perona ob progi, je označena z vidnimi in otipnimi opozorilnimi oznakami. Otipne oznake so skladne z določbami 39. člena tega pravilnika.

(11) Vidna varnostna oznaka je pas širine najmanj 100 mm v kontrastni barvi in z nedrsečo površino.

(12) Barva materiala roba perona ob progi mora izstopati od barve vrzeli med peronom in tirom. Material je nedrseč.

31. člen (oprema perona)

(1) Površina peronov mora biti takšna, da je v vseh vremenskih razmerah nedrseča in jo je možno enostavno vzdrževati oziroma čistiti. V primeru, da so peroni tlakovani, morajo biti fuge zapolnjene do višine talne obloge.

(2) Na talni površini perona morajo biti varnostne oznake, ki opozarjajo potnike na nevarno območje. Varnostne oznake se ponazorijo z barvo in z drugačno teksturo, kot je ostala talna površina. Varnostna oznaka, ki se ponazori z drugačno teksturo, kot je ostala talna površina, reliefno ne sme biti tako groba, da bi ovirala gibanje potnikov na vozičkih, niti tako gladka, da bi obstajala nevarnost zdrsa. Varnostna oznaka, ki se ponazori z barvo, mora izstopati od ostale talne površine. Uporablja se rumena barva.

(3) Talne varnostne oznake so:

- varnostni pas vzporedno s tiri, ki se izvede na razdalji iz tabele priloge 3 tega pravilnika od roba perona v obliki 100 mm širokega pasu;
- varnostno opozorilo stopnišča, ki se izvede na tleh pešpoti na stikih s stopnišči s pasovi širine 400 mm, v drugačni teksturi in v kontrastni barvi;
- varnostna označba klančine, ki se izvede na tleh ob vznožju in na vrhu klančine s pasom širine 600 mm v drugačni teksturi in v rumeni barvi;
- zaključek perona je označen z vidnimi in otipnimi oznakami.

(4) Usmerjevalni pasovi se vgrajujejo v talne površine in so namenjeni slepim, slabovidnim in nepismenim osebam, da se na poti orientirajo. Potnike lahko vodijo od postajnega objekta do peronov in po peronih. Priporočljivi so predvsem na peronih. Usmerjevalni pasovi morajo biti iz nedrsečih reliefnih plošč, ki se razlikujejo od ostalih površin in jih lahko slepe in slabovidne osebe zaznajo ob hoji.

- (5) Usmerjevalni pasovi so lahko:
- usmerjevalni pasovi, ki nakazujejo pot in se izvedejo s ploščami rebričaste površine. Plošče se sestavljajo v pasove. Smer poteka reber je pravokotna na smer gibanja. Širina pasov mora biti najmanj 600 mm. Pozicijo pasov je potrebno prilagoditi posameznim peronom;
 - usmerjevalni pasovi na odcepih poti. Izvedejo se s ploščami s poglobljenimi krožnimi površinami. Plošče se sestavljajo v pasove. Širina pasov mora biti najmanj 600 mm. V vogalih lahko plošče sestavimo v večjo površino.

(6) V primeru izvedbe usmerjevalnih pasov ob stopnicah, izhodih iz dvigal, tekočih klančinah in tekočih stopnicah se vgrajujejo usmerjevalni pasovi, ki ponazarjajo odcepe poti.

(7) Peroni se lahko opremijo samo s takšno opremo, s katero se ne ovira gibanje potnikov po peronu. Na peronih postaje morajo biti:

- stebri za klic v sili (stebrički SOS), ki se uredijo skladno s 23. členom tega pravilnika,
- sistemi za obveščanje potnikov, ki se uporabljajo skladno z 22. členom tega pravilnika,
- ozvočenje, ki se uredi v skladu z 22. členom tega pravilnika,
- vozni redi prihodov in odhodov vlakov,
- tabla o sestavi vlakov, ki omogoča potnikom, da lahko ugotovijo, v katerem delu vlaka imajo rezerviran sedež,
- oznake sektorjev peronov, ki omogočajo potniku, da lahko pričaka vagon, v katerem ima rezerviran sedež, na točno določenem mestu postanka,
- oznake tirov,
- oznake izhodov in zasilnih izhodov,
- napisne table postaj,
- ure,
- posode za odpadke,
- klop in /ali sedeži.

(8) Podrobnejše zahteve glede opreme peronov se določijo v tehničnih specifikacijah, ki jih izdelava upravljavec, ali v PGP.

(9) Na vsakem peronu, na katerem lahko potniki čakajo na vlak, in na vsakem prostoru za počitek je najmanj eno zavetišče pred vremenskimi vplivi s sedeži. Sedeži imajo hrbtne naslone in vsaj tretjina jih je opremljena z nasloni za roke. Predvidena sta držaj za stoječe potnike, dolg najmanj 1400 mm, in prostor za invalidski voziček.

(10) Oprema perona je prikazana v prilogi 5, ki je sestavni del tega pravilnika.

32. člen

(klančine, tekoče stopnice in trakovi za osebe za dostop na peron)

(1) Klančine se izvedejo skladno s Pravilnikom o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 97/03).

(2) Če so vgrajene tekoče stopnice, je njihova največja dovoljena hitrost 0,65 m/s, projektirane in izvedene pa morajo biti tako, da izpolnjujejo zahteve, ki so navedene v standardu SIST EN 115.

(3) Če so vgrajeni tekoči trakovi za osebe (steze), je njihova največja dovoljena hitrost 0,75 m/s in največji dovoljeni naklon 12 stopinj (21,3 %), projektirani in izvedeni pa morajo biti tako, da izpolnjujejo zahteve, ki so navedene v standardu SIST EN 115.

32.a člen (dvigala za dostop na perone)

(1) Dvigala na peronih se izvedejo za premostitev večjih višinskih razlik, s katerimi se potnik sreča na poti od postajnega poslopja na železniški postaji do perona.

(2) Kabina osebnega javnega dvigala mora imeti minimalne svetle mere 1100 mm x 1400 mm in širino vrat 900 mm. Minimalna nosilnost dvigala mora znašati 630 kg.

(3) Prozorne stene dvižnega jaška in vrata dvigala morajo biti iz varnostnega stekla. Steklene površine se označijo z logotipom ali slikovnim materialom. Vrata dvigala morajo biti drsna, z avtomatskim odpiranjem. Fotocelica mora biti v obliki letve do višine najmanj 1800 mm. Vsaj na eni stranski steni kabine mora biti držalo nameščeno tako, da omogoča zanesljiv prijem osebam z omejenimi gibalnimi sposobnostmi.

(4) Kabinsko tipkalo in klicni gumbi pred dvigalom morajo biti na višini od 800 mm do 1200 mm, tako da jih doseže tudi potnik na invalidskem vozičku. Za slepe in slabovidne osebe se kot vodilo dodajo številke oziroma črke v reliefni pisavi in pisavi za slepe ter zvočne najave.

(5) Za neoviran dostop v dvigalo se mora pred vrati v dvigalo predvideti minimalna prosta površina tal 1500 mm x 1500 mm.

(6) Dvigala morajo biti projektirana in izvedena tako, da izpolnjujejo zahteve, ki so navedene v standardu SIST EN 81-70.

33. člen (dvižne ploščadi za dostop na peron)

(1) Dvižne ploščadi se vgrajujejo pri nadgradnjah obstoječih postajnih poslopij in peronov, ko ni prostora za izvedbo dvigal. Namenjene so funkcionalno oviranim osebam in potnikom na invalidskem vozičku za premostitev večjih višinskih razlik na poti od postajnega poslopja do peronov.

(2) Če se izvede stopniščna dvižna ploščad z diagonalnim pomikom, mora imeti dvižna ploščad minimalno nosilnost 300 kg in minimalno površino nosilnega dela 760 mm x 1000 mm. Projektirane in izvedene morajo biti tako, da izpolnjujejo zahteve, ki so navedene v standardu SIST EN 81-40. Stopniščne dvižne ploščadi z diagonalnim pomikom so namenjene le potnikom na invalidskih vozičkih.

(3) Če se izvede vertikalna dvižna ploščad, mora ta imeti nosilnost minimalno 250 kg. Velikost ploščadi mora biti najmanj 900 mm x 1400 mm. Vstopni in izstopni del ploščadi mora imeti širino od 850 mm do 900 mm. Projektirane in izvedene morajo biti tako, da izpolnjujejo zahteve, ki so navedene v predstandardu oSIST prEN 81-41.

(4) Naprave iz drugega in tretjega odstavka tega člena se lahko uporabljajo samo v navzočnosti železniškega delavca, ki se priključuje s klicnim gumbom, nameščenim ob dvižni ploščadi, na višini med 700 mm in 1200 mm.

34. člen **(pripomočki za vstop in izstop potnikov na invalidskih vozičkih)**

(1) Če je na postajnem peronu, ki ima dostopne poti brez ovir, v okviru normalnega obratovanja predvideno ustavljanje vlakov z vrati, primernimi za invalidske vozičke, je za vstop in izstop potnikov na invalidskih vozičkih med vrati vagona in peronom predviden pripomoček za vstop/izstop:

- v primeru, da je vodoravni razmik med robom praga vrat in robom perona večji od 75 mm in vertikalni razmik večji od 50 mm in
- če na območju 30 km od te postaje na isti progi ni nobene postaje, opremljene s pripomočki za vstop in izstop.

(2) Upravljaavec in prevoznik se dogovorita o upravljanju pripomočkov za vstop in izstop in kdo je odgovoren za zagotavljanje pripomočkov za vstop in izstop ter o posebnih pravilih za ustavljanje vlakov na območju pripomočkov za vstop in izstop uporabnikov invalidskih vozičkov.

(3) Če je mesto vstopa in izstopa z invalidskim vozičkom opredeljeno vnaprej, so lahko mesta na peronu, kjer so vrata vagona dostopna z invalidskimi vozički, označena z mednarodnim simbolom »primerno za invalide«. Ti znaki so v skladu z drugim in tretjim odstavkom priloge 1 tega pravilnika.

(4) Če so pripomočki za vstop in izstop nameščeni na postaji, omogočajo uporabo z invalidskim vozičkom, katerega lastnosti so opisane v prilogi 4, ki je sestavni del tega pravilnika.

(5) Pripomoček za vstop in izstop ima nosilnost najmanj 300 kg pri bremenu, porazdeljenem na površini 660 mm x 660 mm na sredini naprave.

(6) Če ima pripomoček za vstop in izstop električni pogon, je opremljen za zasilno ročno upravljanje ob izpadu električnega napajanja.

(7) Kot pripomočke za vstop in izstop potnikov na invalidskih vozičkih se uporablja klančine ali dvižne ploščadi.

- (8) Če se uporabljajo klančine, morajo izpolnjevati naslednje zahteve:
- površina klančine je neдрseča in ima svetlo širino najmanj 760 mm;
 - klančina ima dvignjene robove na obeh straneh, tako da kolesa pripomočkov za gibanje ne morejo zdrseti z nje;
 - navozni robovi ne smejo biti višji od 20 mm in morajo biti označeni z opozorilnimi pasovi v kontrastni barvi;
 - največji dovoljeni naklon klančine je 10,2 stopinje (18%);
 - med uporabo je klančina pritrjena tako, da se ne more premikati;
 - klančine, s prenosnimi vred, so shranjene tako, da ne ovirajo potnikov.

(9) Če se uporablja dvižna ploščad ali prenosno osebno dvigalo, ki se lahko uporablja le s pomočjo železniških delavcev, mora izpolnjevati naslednje zahteve:

- površina ploščadi je neдрseča. Ploščad ima svetlo širino najmanj 720 mm;

- dvižna ploščad in prenosno osebno dvigalo sta projektirana tako, da se mehanizem ne more premakniti, dokler dvigalo ni spravljeno;
- vse komande za izvlek, spuščanje na tla, dviganje in spravljanje dvižne ploščadi ali dvigala delujejo samo na neprekinjen pritisk operaterja dvigala in preprečujejo nepravilno zaporedje delovanja, ko je ploščad zasedena;
- dvižna ploščad ali prenosno osebno dvigalo ima vgrajene možnosti za zasilno ročno izvlečenje, spuščanje na tla zasedene ploščadi ter dviganje in spravljanje prazne ploščadi ob izpadu električnega napajanja;
- med dviganjem ali spuščanjem osebe se noben del dvižne ploščadi ali premičnega osebne dvigala ne premika s hitrostjo nad 150 mm/s, med izvlečenjem ali spravljanjem pa ne s hitrostjo nad 300 mm/s (razen pri ročnem izvlečenju ali spravljanju). Največji dovoljeni pospešek ploščadi z osebo v vodoravni ali navpični smeri je 0,3 g;
- ploščad je opremljena s pregradami, ki preprečujejo zdrs koles invalidskega vozička z nje med delovanjem;
- premična pregrada ali vgrajena oblikovna rešitev ploščadi preprečuje, da bi lahko kolesa invalidskega vozička zapeljala s ploščadi na robu, ki je obrnjen proti železniškemu vagonu, preden sta dvižna ploščad ali prenosno osebno dvigalo popolnoma dvignjena;
- vse stranice ploščadi, ki pri dvignjenem dvigalu segajo čez podvozje, so opremljene z najmanj 25 mm visokimi pregradami. Te pregrade ne smejo ovirati manevriranja vozička v hodnik železniškega vagona ali iz njega;
- na dovozni stranici ploščadi (zunajni stranici) je vgrajena ustrezna pregrada, ki se na tleh uporablja kot dovozna klančina in je v dvignjenem ali zaprtem položaju dovolj visoka; sicer se vgradi dodatni sistem, ki preprečuje, da bi invalidski voziček zapeljal s ploščadi ali prevozil pregrado;
- dvižna ploščad ali dvigalo omogoča, da se voziček na ploščad zapelje naprej ali vzvratno;
- zagotovljen je sistem za varno spravljanje dvigala, ki ne ovira gibanja invalidskega vozička ali pripomočka za gibanje in ne povzroča nevarnosti za potnike.

35. člen (zasilni izhodi)

(1) V postajnih poslopih in na peronih postaj morajo biti na najvidnejših mestih nameščene oznake zasilnih izhodov. Zasilni izhodi morajo biti označeni s piktogrami, ki so razločni in razumljivi.

(2) Za lažjo orientacijo prizadetih potnikov se lahko posebej označi talna površina poti do zasilnih izhodov.

(3) Priporočljive so svetlobne označitve zasilnih izhodov.

(4) Neposredno ob zasilnem izhodu se lahko namesti alarmna naprava za akustično orientacijo in priklic železniškega delavca.

36. člen (video nadzorni sistemi)

(1) Na postajah in postajališčih so lahko vgrajene kamere za spremljanje in nadzor zunanjega dogajanja na peronih in samih postajah.

(2) Kamere morajo imeti možnost preverjanja delovanja s pomočjo vgrajenega internega diagnostičnega testa ali na drug način, ki omogoča spremljanje delovanja na daljavo.

(3) Zahtevana je imunost na specifične vplive motenj vleke (DC3000 V, AC 25kV 50Hz in AC 15 kV 16 2/3Hz) za opremo, ki se vgrajuje na elektrificiranih progah.

(4) Omogočeno mora biti tudi dovolj kakovostno spremljanje dogajanja v času zmanjšane vidljivosti in v nočnem času.

(5) Izveden mora biti sistem za shranjevanje in varovanje slikovnih posnetkov video nadzora za daljše časovno obdobje (najmanj 5 dni).

(6) Omogočeno mora biti dejansko spremljanje stanja v realnem času iz video nadzornih ali drugih centrov, kakor tudi daljinski dostop do shranjenih podatkov.

(7) Snemalniki morajo imeti možnost preverjanja delovanja preko internega diagnostičnega testa.

(8) Na objektih, ki so opremljeni z video nadzornim sistemom, mora biti, skladno s predpisi, ki urejajo zasebno varovanje in varstvo osebnih podatkov, opozorilna tabla (napis), da je področje pod video nadzorom.

(9) Tehnične zahteve glede vseh video elektronskih sistemov in komponent, predvidenih za vgradnjo na postajah in postajališčih, opredeli upravljavec.

37. člen (razsvetljava)

(1) Za zagotovitev varnega gibanja potnikov na postajnem področju je potrebno izvesti razsvetljava.

(2) Dostop brez ovir je v mejah postajnega poslopja od dostopnega vhoda do dostopa na peron razsvetljen z najmanj 100 luksi, merjeno na ravni tal. Osvetljenost glavnega vhoda, stopnic in zaključkov peronov znaša najmanj 100 luksov, merjeno na ravni tal. Če je za to potrebna umetna razsvetljava, osvetljenost za najmanj 40 luksov presega naravno osvetljenost okoliških površin, svetloba pa ima hladnejšo barvo.

(3) Peroni in druge zunanje površine za potnike imajo povprečno raven osvetljenosti najmanj 20 luksov, merjeno na ravni tal, najmanjša dovoljena osvetljenost pa je 10 luksov.

(4) Če je za branje podrobnih informacij potrebna umetna razsvetljava, so območja z informacijami poudarjena z osvetljenostjo najmanj 15 luksov nad osvetljenostjo okoliških površin. Taka mesta so razsvetljena s svetlobo drugačne barve kot površine v okolici.

(5) Na območjih čakanja potnikov se z dodatnimi svetili lahko osvetlijo zasilni izhodi, različna opozorila, prodajni pult kart, panoji z voznimi redi in ostala obvestila potnikom.

(6) Razsvetljava mora biti izvedena tako, da se prepreči potnikom dostop do stikal. Razsvetljava mora upravljati pooblaščen delavec ali pa se upravlja samodejno.

38. člen (vidne informacije)

(1) Vidne informacije morajo biti nameščene na takšni višini, da so na bralni razdalji razločne in vselej tam, kjer jih potnik potrebuje.

(2) Informacijske table, ki ne posredujejo informacij, vezanih na potovanje z vlaki, ne smejo segati v vidno polje elektronskih prikazovalnikov – zaslonov, namenjenih prikazovanju informacij o voznem redu vlakov, opredeljenih v 22. členu tega pravilnika, in se morajo od njih tudi oblikovno razlikovati.

(3) Informacijske in usmerjevalne table morajo biti nameščene tako, da se prepreči njihovo bleščanje.

(4) Vidne informacije morajo biti prepoznavne in razumljive vsem, tudi osebam, ki imajo delno prizadet vid. Najboljšo vidljivost se doseže z ustrezno obliko in velikostjo napisov in piktogramov ter barvno kombinacijo. Uporabljajo se lahko svetle črke in piktogrami na temni podlagi ali temne na svetli podlagi. Pri izbiri komplementarnih barv je vidno zaznavanje zaradi kontrasta največje.

(5) Barve, ki se uporabijo na informacijskih tablah, imajo naslednji pomen:

- zelena barva pomeni prosto pot;
- rdeča barva pomeni, da pot ni prosta, ali prepoved;
- rumena barva pomeni tveganje ali nevarnost.

(6) Na železniškem območju se uporabljajo predpisane vidne informacije in barve, določene v PGP.

39. člen **(uporaba barv v prostoru)**

(1) Zaradi večje varnosti gibanja potnikov, posebej slabovidnih in slepih oseb, se morajo v prostorih postajnih poslopij in na zunanjih površinah železniškega območja barvno in tonsko poudariti določeni gradbeni elementi in oprema.

(2) Glede uporabe barv in barvnih kombinacij se mora upoštevati:

- da se rdeča, modra in zelena barva jasno razlikujejo od nevtralnih sivih, belih in črnih površin;
- da so najbolj vidne oranžna, rumena in rdeča barva;
- da je najtežje razpoznavna barva za slabovidne modra, pogosto jo dojemajo kot sivkasto;
- da je objekt v svetli barvi na svetlem ali temnem ozadju videti svetlejši, kot je;
- da kombinacije komplementarnih barv zaznave povečajo: modra-rumena, črna-bela.

(3) Da se notranjost postajnih poslopij laže zaznava, se morajo stene, strop in tla med seboj razlikovati v barvi oziroma tonu. Tla morajo biti 10-20% temnejša kot stene in stropovi, ker so tla običajno zaradi stropnih luči bolje osvetljena. Da je oprema bolj vidna, se mora na temnejša tla dajati svetla oprema, na svetlejša pa temna.

(4) Vzorci se lahko uporabijo samo, če imajo jasen pomen. S črtami na tleh se ponazarja pot, ki vodi potnike do določenih ciljev na postajnem območju.

III. OPREMLJENOST ŽELEZNIŠKIH POSTAJ II. REDA

40. člen **(postajno poslopje)**

(1) Vhod v notranjost postajnega poslopja mora biti jasno označen in na vidnem mestu. Postajno poslopje zajema postajno dvorano, službene prostore za izvajanje rednega

in varnega železniškega prometa ter druge objekte in naprave, ki omogočajo potnikom in drugim osebam varno gibanje po notranjem prostoru železniške postaje.

(2) Postajna dvorana mora biti prostorna, svetla in vedno čista. V njej oziroma v njeni neposredni bližini morajo biti:

- blagajne za prodajo vozovnic in informacije,
- čakalnica,
- javne sanitarije.

(3) V postajni dvorani ali notranjosti postajnega poslopja se lahko predvidijo tudi prostori za opravljanje trgovske dejavnosti in določenih storitvenih dejavnosti in druga oprema, vendar ti ne smejo ovirati glavnega potovalnega toka potnikov in ne smejo biti napoti pomembnim postajnim točkam.

(4) Postajna dvorana je javni prostor. V njej je skladno z zakonom, ki ureja omejevanje uporabe tobačnih izdelkov, kajenje prepovedano.

(5) V postajnem poslopiju so tudi službeni prostori z napravami in opremo, ki omogočajo izvajanje železniškega prometa. Pri projektiranju službenih prostorov se morajo upoštevati predpisi, ki urejajo zahteve za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih. Specifične zahteve prometnih delovnih mest, kot npr. talna obdelava, dvojna tla, neposreden izhod na peron ipd., se določijo v projektni nalogi.

41. člen (čakalnica)

(1) Na železniški postaji mora biti predvidena čakalnica, ki je namenjena vsem potnikom in obiskovalcem. Čakalnica mora vsebovati naslednje elemente:

- informacije o voznem redu, ki morajo biti podane na papirju ali na ekranu;
- informacije o času;
- klop in/ali sedeže;
- izložbo z informacijskim materialom;
- na vidnem mestu mora biti naveden čas odprtosti čakalnice.

(2) Čakalnica mora biti dovolj prostorna, da se vanjo omogoči dostop tudi osebam na invalidskih vozičkih.

42. člen (nivojski prehodi za dostop na peron)

(1) Pot, ki vodi od postajnega poslopja železniške postaje na perone in je namenjena potnikom, mora biti jasno označena.

(2) Dostop na perone mora biti ne glede na število potnikov in vlakov izveden izvennivojsko.

(3) Za dostop oseb z omejeno mobilnostjo na perone se lahko predvidijo dvigala oziroma druge naprave za njihov transport.

(4) Na železniških postajah s podhodi ali nadhodi in brez dvigal je ob spremstvu usposobljenega železniškega delavca funkcionalno oviranim osebam dopusten prehod preko službenih nivojskih prehodov tako, da je zagotovljena njihova varnost.

(5) V primerih, ko je dostop na peron, glede na obstoječe prostorske razmere, mogoč le s prečkanjem tirov v istem nivoju, mora biti, razen če gre za daljinsko vodeno postajo, izveden tako, da je zagotovljena varnost potnikov.

(6) Površina potniških prehodov za dostop na peron in eventualna dostopna klančina do prehoda čez tire morata biti izvedeni iz gumijastih nedersečih montažnih elementov.

(7) Nivojski prehodi so projektirani tako, da se na površini prehoda ali na tiru ne more zgoditi niti najmanjše kolo invalidskega vozička, opredeljeno v prilogi 4 tega pravilnika.

(8) Meje površine nivojskega prehoda so označene z vidnimi oznakami in varnostnimi pasovi.

(9) Če so na običajni poti za potnike na območju postaje uporabljeni nadhodi ali podhodi, morajo imeti svetlo širino najmanj 1600 mm in svetlo višino najmanj 2300 mm po celotni dolžini. V zahtevi glede najmanjše širine ni upoštevana dodatna širina, ki je morda potrebna za velike pretoke potnikov. Ta se opredeli s projektno nalogo.

43. člen (oprema peronov)

(1) Peroni se lahko opremijo samo s takšno opremo, s katero se ne ovira gibanje potnikov po peronu. Na peronih postaj morajo skladno s prostorskimi možnostmi biti:

- sistemi za obveščanje potnikov, ki se uredijo ob smiselni uporabi določb 22. člena tega pravilnika,
- sistemi za klic v sili (stebrički SOS), ki se uredijo ob smiselni uporabi določb 23. člena tega pravilnika,
- video nadzorni sistemi, ki se uredijo ob smiselni uporabi določb 36. člena tega pravilnika,
- vozni redi prihodov in odhodov vlakov,
- oznake tirov,
- oznake izhodov in zasilnih izhodov,
- napisne table postaj,
- ure,
- posode za odpadke,
- klopi in/ali sedeži.

(2) Podrobnejše zahteve glede opreme peronov se določijo v PGP.

44. člen (drugi pogoji)

Pri projektiranju postaj II. reda se morajo smiselno upoštevati tudi določbe 6. do 8. člena, 11. člena, 12. člena, 16. do 21. člena, četrtega do devetega odstavka 22. člena, 28. do 32. člena, 35. člena in 37. do 39. člena tega pravilnika.

IV. OPREMLJENOST ŽELEZNIŠKIH POSTAJ III. REDA

45. člen (postajno poslopje)

(1) Vhod v notranjost postajnega poslopja mora biti jasno označen in na vidnem mestu. Postajno poslopje zajema prostor, namenjen potnikom, službene prostore za izvajanje rednega in varnega železniškega prometa ter druge objekte in naprave, ki omogočajo potnikom in drugim osebam varno gibanje po notranjem prostoru železniške postaje.

(2) Prostor, namenjen potnikom, mora biti svetel, vedno čist, namenjen je nekadilcem in v njem morata biti:

- prostor za informacije, kjer je lahko tudi blagajna za prodajo vozovnic,
- čakalnica.

(3) V notranjosti postajnega poslopja se lahko predvidijo prostori za opravljanje trgovske in storitvene dejavnosti in druga oprema, vendar ti ne smejo ovirati glavnega potovalnega toka potnikov in ne smejo biti napoti pomembnim postajnim točkam.

(4) V postajnem poslopiju so tudi službeni prostori z napravami in opremo, ki omogočajo izvajanje železniškega prometa. Pri projektiranju službenih prostorov se morajo upoštevati predpisi, ki urejajo zahteve za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih. Specifične zahteve prometnih delovnih mest, kot npr. talna obdelava, dvojna tla, neposreden izhod na peron ipd., se določijo v projektni nalogi.

46. člen (čakalnica)

(1) Na železniški postaji mora biti predvidena čakalnica, ki je namenjena vsem potnikom in obiskovalcem. V njej se morajo nahajati naslednji elementi:

- informacije o voznem redu, ki morajo biti podane na papirju ali na ekranu,
- informacije o času,
- klop in/ali sedeži,
- izložba z informacijskim materialom,
- na vidnem mestu mora biti naveden čas odprtosti čakalnice.

(2) Čakalnica mora biti dovolj prostorna, da se vanjo omogoči dostop tudi osebam na invalidskih vozičkih.

47. člen (blagajne za prodajo vozovnic)

(1) Kadar je na postaji blagajna za prodajo vozovnic, je v prostoru, namenjenim potnikom. Imeti mora prodajno okno, pri katerem lahko potniki kupijo vozovnice.

(2) Prodajno okno mora biti urejeno tako, da ima vmesno zasteklitev, ki ločuje železniškega delavca od potnika. Imeti mora dovolj širok izdajni pult, da lahko potnik plača vozovnico.

(3) Vmesna zasteklitev prodajnega okna ima lahko perforacijo. Prodajno okno se lahko po potrebi za pomoč naglušnim pri sporazumevanju opremi tudi z indukcijskimi komunikacijskimi zankami. Na vidnem mestu mora biti označba delovnega časa.

(4) Prodajno okno mora biti na višini, da ga lahko uporabljajo osebe na invalidskem vozičku.

(5) Zaradi varnosti slepih in slabovidnih oseb se je potrebno izogibati izstopajočim elementom iz ravnine prodajnega okna.

48. člen (oprema peronov)

(1) Peroni se lahko opremijo samo s takšno opremo, s katero se ne ovira gibanje potnikov po peronu. Na peronih morajo skladno s prostorskimi možnostmi biti:

- sistemi za obveščanje potnikov, ki se uredijo ob smiselni uporabi določb 22. člena tega pravilnika,
- sistemi za klic v sili (stebrički SOS), ki se uredijo ob smiselni uporabi določb 23. člena tega pravilnika,
- video nadzorni sistemi, ki se uredijo ob smiselni uporabi določb 36. člena tega pravilnika,
- vozni redi prihodov in odhodov vlakov,
- oznake tirov,
- oznake izhodov in zasilnih izhodov,
- napisne table postaj,
- posode za odpadke,
- klopi in/ali sedeži.

(2) Podrobnejše zahteve glede opreme peronov se določijo v PGP.

49. člen (pot na peron)

(1) Pot, ki vodi od postajnega poslopja železniške postaje na perone in je namenjena potnikom, mora biti jasno označena.

(2) Dostop na perone mora biti, ne glede na število potnikov in vlakov, izveden izvennivojsko, razen kadar je, glede na obstoječe prostorske razmere, dostop mogoč le z dostopom preko nivojskega prehoda za dostop na peron, tj. s prečkanjem tirov, vendar le tako, da je zagotovljena varnost potnikov, razen če gre za daljinsko vodeno postajo.

(3) Na železniških postajah s podhodi ali nadhodi in brez dvigal je ob spremstvu usposobljenega železniškega delavca funkcionalno oviranim osebam dopusten prehod preko službenih nivojskih prehodov tako, da je zagotovljena njihova varnost.

(4) Površina potniških prehodov za dostop na peron in eventualna dostopna klančina do prehoda čez tire morata biti izvedeni iz gumijastih nedersečih montažnih elementov.

(5) Nivojski prehodi so projektirani tako, da se na površini prehoda ali na tiru ne more zagostiti niti najmanjše kolo invalidskega vozička, opredeljeno v prilogi 4 tega pravilnika.

(6) Meje površine nivojskega prehoda so označene z vidnimi oznakami in varnostnimi pasovi.

(7) Če so na običajni poti za potnike na območju postaje uporabljeni nadhodi ali podhodi, morajo imeti svetlo širino najmanj 1600 mm in svetlo višino najmanj 2300 mm po celotni dolžini. V zahtevi glede najmanjše širine ni upoštevana dodatna širina, ki je potrebna za velike pretoke potnikov in se določi za vsak konkretni primer posebej.

(8) Pri novih postajah s pretokom potnikov pod 1000 potnikov na dan (skupno število potnikov, ki vstopajo na vlake in izstopajo z njih) niso zahtevana dvigala ali klančine, če katera od drugih postaj v oddaljenosti do 30 km na isti progi zagotavlja v celoti skladen dostop brez ovir. V takih okoliščinah zasnova novih postaj omogoča naknadno vgradnjo

dvigala in/ali klančin, s katerimi bo postaja dostopna vsem kategorijam oseb z omejeno mobilnostjo.

(9) Pri obstoječih postajah, katerih dnevni pretok potnikov, prihajajočih in odhajajočih, v 12-mesečnem povprečju znaša 1000 potnikov ali manj, pri nadgradnji ni treba zagotoviti dvigal ali klančin, če katera od postaj na razdalji do 50 km na isti progi zagotavlja popolnoma skladen dostop brez ovir. V takih okoliščinah zasnova postaje predvideva osnove za naknadno vgradnjo dvigal in/ali klančin, s katerimi bo dostopna vsem kategorijam oseb z omejeno mobilnostjo.

50. člen (drugi pogoji)

Pri projektiranju postaj III. reda se morajo smiselno upoštevati tudi določbe 6. do 8. člena, 12. člena, 16. do 20. člena, četrtega do devetega odstavka 22. člena, 28. do 32. člena, 35. člena in 37. do 39. člena tega pravilnika.

V. MEJNE ŽELEZNIŠKE POSTAJE

51. člen (informacijski elementi)

Vsi bistveni napisi, namenjeni informiranju potnikov (če niso ponazorjeni s piktogrami) na mejni železniški postaji, morajo biti v slovenskem jeziku in jeziku mejne države.

52. člen (zvočne informacije)

Vsa bistvena zvočna sporočila se morajo na mejnih železniških postajah izvajati v slovenskem in angleškem jeziku ali jeziku mejne države.

53. člen (opremljenost)

Mejne železniške postaje se morajo opremiti z nivojem opremljenosti, predpisanim skladno s tem pravilnikom, glede na kategorijo, v katero se razporedi posamezna mejna železniška postaja skladno s 4. členom tega pravilnika.

VI. OPREMLJENOST ŽELEZNIŠKIH POSTAJ IV. REDA

54. člen (postajališče in zavetišče)

(1) Postaje in postajališča morajo imeti zavetišče, ki omogoča potnikom zavetje v primeru neugodnih vremenskih razmer. Če ima postaja ali postajališče postajno poslopje s čakalnico ali pokritim peronskim nadstreškom, zavetišče na peronu ni potrebno.

(2) Zavetišče se mora postaviti vzporedno s peronom, tako da je streha najmanj 3000 mm oddaljena od osi bližnjega tira. Za izvedbo zavetišča se uporabljajo določbe predpisa, ki določa splošne ukrepe in normative za projektiranje, gradnjo in vzdrževanje zgornjega ustroja železniških prog, in PGP. Na obstoječih peronih, kjer širina perona ne dopušča postavitve zavetišča, se ta ne postavlja.

- (3) Zavetišče mora vsebovati:
- napisno tablo z imenom postajališča, ki se namesti levo in desno od zavetišča;
 - posodo za odpadke;
 - klop in/ali sedeže;
 - vitrino za vozni red.

(4) V zavetišču so lahko panoji za reklamiranje ali za lokalno informiranje in avtomat za vozovnice.

(5) Zavetišče mora biti razsvetljeno.

(6) Tlak v zavetišču se mora prilagoditi tlaku ostalega dela perona.

(7) Nova zavetišča na postajališčih morajo biti oblikovno poenotena oziroma se lahko po presoji prilagajajo lokalnim tipološkim elementom (npr. naklon strehe, kritina, obdelava sten). Ti morajo biti razpoznavni kot element JŽI in v skladu s PGP.

(8) Za zavetiščne objekte na peronih glavnih postaj ni obvezujoča oblikovna poenotenost.

(9) Na peronih postajališč morajo biti označbe tirov, označena morata biti pot od zavetišča do perona in smer izhoda s perona. Če je postajališče na dvotirni progi, morajo biti označbe tirov dopolnjene z označbami smeri voznih poti vlakov. Na tleh perona mora biti varnostna oznaka v skladu s prilogo 3 tega pravilnika.

(10) Dostopi na perone na postajališčih se urejajo v mejah obstoječih prostorskih danosti in glede na pretok potnikov, ob upoštevanju določb 16. člena, 17. člena, 28. člena, 29. člena, prvega in drugega odstavka ter sedmega do desetega odstavka 30. člena in določb 31. člena tega pravilnika.

55. člen **(pot na peron)**

(1) Pot, ki vodi po železniškem področju do perona in je namenjena potnikom, mora biti jasno označena.

(2) Dostop na perone mora biti, ne glede na število potnikov in vlakov, izveden izven nivojsko. Izjemoma se dostop potnikov na peron lahko usmeri preko obstoječih izven nivojskih oziroma zavarovanih nivojskih cestnih križanj v bližini postajališča, ki so opremljeni s površinami za pešce, če ta niso oddaljena več kakor 100 m od dostopa na peron. V primeru nivojskega dostopa mora biti nivojski prehod zavarovan, cesta pa mora imeti zagotovljene pešceve površine.

(3) V primerih, ko je dostop na peron glede na obstoječe prostorske razmere mogoč le s prečkanjem tirov v istem nivoju, mora biti, razen če gre za daljinsko vodeno postajo, izveden tako, da je zagotovljena varnost potnikov.

(4) Površina potniških prehodov za dostop na peron in eventualna dostopna klančina do prehoda čez tire morata biti izvedeni iz gumijastih nedersečih montažnih elementov.

(5) Nivojski prehodi so projektirani tako, da se na površini prehoda ali na tiru ne more zagostiti niti najmanjše kolo invalidskega vozička, opredeljeno v prilogi 4 tega pravilnika.

(6) Meje površine nivojskega prehoda so označene z vidnimi oznakami in varnostnimi pasovi.

(7) Če so na obstoječi poti za potnike na območju postajališča uporabljeni nadhodi ali podhodi, morajo imeti svetlo širino 1600 mm in svetlo višino najmanj 2300 mm po celotni dolžini. V zahtevi glede najmanjše širine ni upoštevana dodatna širina, ki je morda potrebna za velike pretoke potnikov in se določi za vsak konkretni primer, glede na izračune pretoka potnikov.

(8) Postajališča na dvotirnih progah, razen postajališč z otočnimi peroni ali kritnimi signali, morajo imeti med tiri ograjo.

VII. TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

56. člen (tehnične specifikacije)

Na podlagi tega pravilnika upravljavec izdela tehnične specifikacije kot navodila za projektiranje, gradnjo in oblikovanje vseh v tem pravilniku navedenih postajnih in drugih objektov.

[Priloga 1: Oznake za funkcionalno ovirane osebe](#)

[Priloga 2: Višina stopnice železniškega vozila](#)

[Priloga 3: Območje na peronu](#)

[Priloga 4: Prenosni invalidski voziček](#)

[Priloga 5: Splošni opis perona](#)

Pravilnik o opremljenosti železniških postaj in postajališč (Uradni list RS, št. [72/09](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

57. člen
(ureditev obstoječih železniških postaj in postajališč)

Vse obstoječe železniške postaje in postajališča se morajo ob nadgradnji urediti v skladu z določbami tega pravilnika v rokih, ki jih predpisuje Nacionalni program razvoja javne železniške infrastrukture, vendar najkasneje v roku, določenem v zakonu, ki ureja varnost v železniškem prometu.

58. člen
(kategorizacija obstoječih železniških postaj in postajališč)

Razporeditev obstoječih železniških postaj in postajališč v kategorije od I. do IV. reda izvrši upravljavec JŽI na osnovi podatkov prevoznikov skladno s šestim odstavkom 4. člena tega pravilnika v enem letu od njegove uveljavitve.

59. člen
(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se preneha uporabljati Pravilnik o opremljenosti železniških postaj in postajališč (Uradni list RS, št. 53/02).

60. člen
(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o opremljenosti železniških postaj in postajališč (Uradni list RS, št. [72/10](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

7. člen

Pogoji, določeni s tem pravilnikom, morajo biti za obstoječe železniške postaje in postajališča izpolnjeni najkasneje ob naslednji nadgradnji zadevnega podsistema postaje ali postajališča.

8. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.